

România liberă

COTIDIAN POLITIC DE INFORMAȚIE, REPORTAJ ȘI COMENTARIU

Duminică
7 aprilie
1968

Aniversarea a 120 de ani de la revoluția de la 1848

MAREA ADUNARE POPULARĂ DE LA IAȘI

În timpul adunării populare de la Iași

Telefoto: AGERPRES

De la trimisul nostru special Virgil Dănculescu

Anul 1848 — anul revoluției — pentru românii a început la Iași, în Moldova. „Voi frați — scria C. A. Rosetti, la 12 iunie 1848 prietenilor moldoveni — ați făcut începutul... vouă vă rămâne gloria că ați început...”

Cinstind acele neuitate fapte și amintirea bărbatilor care le-au săvârșit este cit se poate de firesc ca și astăzi să aibă loc în toată țara pentru aniversarea anului 1848 să înceapă în Moldova, la Iași.

Simbatic după amiază, Piața Unirii a găzduit grandioasa adunare populară, la care au luat parte

cam tot atâta suflare ome-nescă cit a avut întregul Iași în urmă cu un veac. Aici, în acest loc tradițional de întâlnire a țăganilor, pe acest loc evocator al multor momente de seamă din istoria Moldovei, și a poporului român, în Piața Unirii vegheată de statuia lui Al. I. Cuza și întinerită de clădirile înalte pe locurile pustiite de război, cele mai înalte și cele mai noi construcții din Iași i-a fost dat să poarte însemnă, reproducerea unei stampe care înfățișează Iașul anului 1848. În fața ei, pe cealaltă latură a pieței, domină tricolorul românesc și o stemă.

Mile de cetățeni au salutat cu vii aplauze apariția la tribuna a tovarășilor Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Președintelui Permanent al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Gheorghe Rădulescu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Virgil Trofin, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Ștefan Bălan, ministru învățămîntului, Miu Dobrescu membru supleant al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean Iași al P.C.R.,

(Continuare în pag. 2-a)

Cuvîntarea tovarășului Emil Bodnaraș

Dragi tovarăși, cetățeni ai municipiului Iași,

Din însărcinarea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri, aduc un cald salut muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, tuturor participanților la această mare Adunare populară prilejuită de împlinirea a 120 de ani de la revoluția din 1848. Ca înfăptuitori ai revoluției socialiste, cinstim cu sentimente de adevărată recunoștință și mîndrie amintirea marilor noștri în-tași, care în furtunoasele zile ale anului 1848 au stat în fruntea luptei forțelor sociale înaintate ale Țării Românești pentru libertate și progres, pentru unitatea și independența națiunii române.

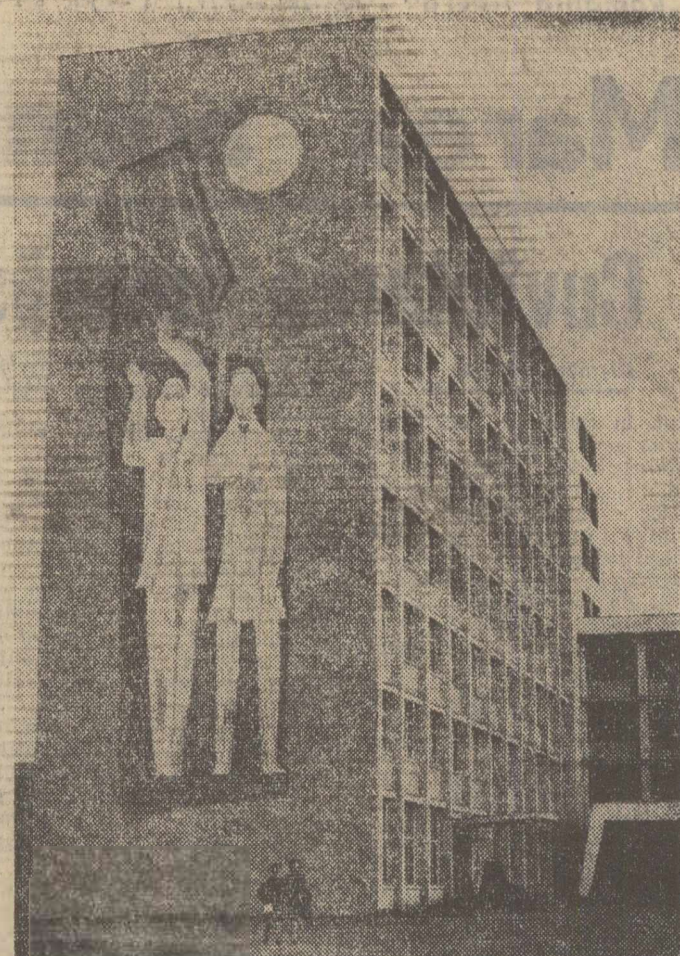
Cu rădăcini adînci în realitățile economice, sociale și politice interne, revoluția de la 1848 din Moldova, Muntenia și Transilvania a dat expresie vie cerințelor dezvoltării societății românești din acea vreme, înscrind-se în ansamblul mișcării revoluționa-

re europene, în cadrul căreia însă, a adus nota sa proprie, specifică. „Revoluția română de la 1848 — scria Nicolae Bălcescu — n-a fost un fenomen neregulat, efemer, fără trecut și viitor, fără altă cauză decît voința întîmplătoare a unei minorități sau mișcare generală europeană. Revoluția generală fu ocazia, iar nu cauza revoluției române. Căuza ei se pierde în zilele veacurilor. Uneltitorii ei sînt 18 veacuri de trude, suferințe și lucrare a poporului român asupra lui însuși”.

Parte intrinsecă a bogatului tezaur de tradiții progresiste al patriei noastre, revoluția din 1848 este așezată în conștiința poporului român la locul de seamă al marilor sale momente istorice. Stindardul înălțat de generația de la 1848 era împur-purat de flacăra luptelor pentru dreptate socială transmisă prin vîntul de răscălați. Boi-bilnei și al lui Doja, de moșii lui Horia și pandurii lui Vladimirescu, faldurile acestui stindard purtau strălucirea eroismului tuturor celor care

și-au vărsat în veacuri sînge-le în apărarea pămîntului strămoșesc împotriva cîmpio-tilor străini. În înălțuirea marilor bătălii înscrise în fi-lele frămîntate ale istoriei, voința și hotărîrea poporului român de a trăi liber, de a-și afirma nestîngherit forțele sale materiale și spirituale, reprezintă una din cele mai importante trăsături. Această voință și hotărîre s-au afirmat neabătut în îndelungate con-fruntări cu puterice rezisten-țe și greutăți externe și interne, în cursul cărora poporul nostru și-a dovedit forța, vi-talitatea și capacitatea crea-toare, factor determinant al progresului material și spiri-tual al țării, contribuind astfel la dezvoltarea civilizației umane în această parte a Eu-ropei. În procesul complex de formare și dezvoltare a conștiinței de sine a poporului român, de împlinire a idealu-rilor sale de libertate naționa-lă și progres, Moldova, prin fi-li ei cei mai luminați, a adus o contribuție de seamă. Spre mijlocul secolului tre-

(Continuare în pag. 2-a)

Arta monumentală se integrează firesc în peisajul marilor ansambluri arhitectonice, construite în acești ani în orașele țării. Cliseul nostru înfățișează un mozaic mural, de inspirație istorică, realizat pe una din clădirile Universității timișorene.

Foto: NICU VASILE

Un copil vitreg — piețele agroalimentare

Numerosi consumatori obișnuiesc să-și efectueze cumpărăturile în incinta piețelor, pentru că acestea — funcționînd pe baza unui program mai larg, adecvat cerințelor locale — le oferă posibilitatea aprovizionării dintr-un singur loc atât cu legume și fructe, cu produse lactate, carne, păsări, ouă, conserve etc., cit și cu diferite produse industriale, articole de uz gospodăresc etc. În felul acesta, datorită concentrării — la des-facere — a diverselor produse, se permite economisirea timpului afectat cumpărăturilor.

Între de ce, ca urmare a unei asemenea acțiuni, la o piață agroalimentară contează mult aspectul, condițiile unei bune funcționări și deserviri. Pentru a se răspunde cit mai bine acestor cerințe, în ultimii ani au fost construite — potri-vit unor planuri de sistematizare judicioase întocmite — noi piețe la Craiova și Satu Mare, la Iași (cartierul Nicolina), la Pitești (cartierul Ceal), la Arad, Vaslui, Ploiești s-au efectuat lucrări de modernizare a unor piețe.

Atenția acordată într-o serie de localități dezvoltării bazei tehnico-materiale a piețelor, asigurării condițiilor de păstrare, prezentare și desfacere a pro-duselor, de către unitățile com-merțului socialist, cooperativele agricole de producție, membrii acestora și alți producători, s-a

soldat cu bune rezultate: în afa-ra îmbunătățirii aprovizionării populației, au sporit și veniturile piețelor din taxe, din prestări de servicii și chiri, au crescut deci sursele extrabugetare pen-tru întreținerea și gospodărirea lor.

Sînt, însă, o serie de localități

MIRCEA SCRIPCA

(Continuare în pag. 5-a)

Proiectul noului Cod penal

O vie manifestare a democratismului orînduirii noastre

RI

Încadrat în acțiunea de perfecționare continuă a vieții noastre sociale, acțiune cu largi și puternice ecouri în toate domeniile de activitate, proiectul noului Cod penal este supus începînd de ieri, dezbaterii tuturor oamenilor muncii.

În expunerea făcută la recenta sesiune a Comitetului Central al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Cu cit fiecare cetățean al patriei va cunoaște mai bine politica partidului, își va putea exprima mai liber părerea asupra diferitelor probleme ale politicii noastre interne și externe, ale vieții economice, sociale, culturale, cit atîta va exista mai multă garanție că hotărîrile și măsurile adoptate corespund pe deplin așteptărilor poporului, cerințelor de progres ale patriei noastre”.

Steaua a cucerit „Cupa campionilor europeni” la handbal

Handbalul românesc, care de nenumărate ori s-a acoperit de glorie în diferite confruntări internaționale, a triumfat din nou, aseară în orașul vest-german Frankfurt unde campionii țării noastre Steaua a cucerit „Cupa campionilor europeni” la capătul unei dramatice dispute cu redutabila formație Dukla Pragă. Jucătorii și antrenorii, le adresăm calde felicitări pentru această victorie de prestigiu a sportului românesc.

(Amănunte de la desfășurarea meciului în pag. 4 V-a).

Pentru definitivarea noului Cod penal, la alcătuirea cărui-a lucrat un colectiv de specialiști, teoreticieni și practicieni ai dreptului, fiecare cetățean al patriei își poate spune cuvîntul, poate formula o propunere, sugera o îmbunătățire. Este o nouă și convingătoare ilustrare a ceea ce înseamnă democrația socialistă, a felului în care se reflectă ea în structura societății noastre, în profilul spiritual al oamenilor muncii.

Dezvoltarea unei morale noi, ca o consecință directă a transformărilor structurale petrecute în societatea socialistă, se bazează, în țara noastră, pe o atitudine înaintată față de muncă, de proprietate obștească, față de legea statului și regulile de conviețuire socială. Respectînd legile din convingerea că acestea reflectă interesele lor, cetățenii au parte activă la combaterea unor manifestări înopinate, periculoase din punct de vedere social.

Apare firesc și necesar ca noile realități economice, sociale, politice și culturale, să fie ogîndite și pe planul dreptului socialist menit să asigure dezvoltarea avîntului obște, exercitarea drepturilor și libertăților cetățenești. Codul penal în vi-goare, adoptat acum mai bine de 30 de ani, nu mai este în concordanță cu realitățile noi, multe din prevederile sale, elaborate în alte condiții istorice, sînt depășite. Pornind de la prevederile Constituției, cuprinzînd experiența valoroasă a științei juridice românești și a practicii noastre judiciare, avînd în vedere legislația și literatura de specialitate din celelalte țări socialiste și din alte țări, proiectul noului Cod penal a fost întocmit ținîndu-se seama de condițiile specifice țării noastre.

Principiul fundamental al acestui însemnat instrument juridic în întărirea legalității sta-bilește că numai legea este ceea care poate asigura înfrîngerea anti-socială ce constituie infracțiuni, că numai ea determină pedep-sele și măsurile educativ-preven-tive ce se vor aplica celor care le-au comis. Acest lucru este o garanție a respectării stricte a Constituției și legilor, a preve-

(Continuare în pag. 4-a)

În probe tehnologice

Fabrica de oxigen a Combinatului siderurgic Galați

La Combinatul siderurgic din Galați a intrat în probe tehnologice fabrica de oxigen — obiectiv important prevăzută în prima etapă de construcție a combinatului. Fabrica dispune de utilaje și echipamente tehnologice pentru o producție de 12050 mc oxigen pe oră.

Importante modificări în practica studenților

Experiința anilor trecuți a dus la concluzia că obiectivele fundamentale ale practicii studenților din învățămîntul superior tehnic pot fi realizate într-un timp mai scurt. Se realizează astfel o reducere sensibilă a duratei stațiilor de practică sau înlocuirea lor în cazurile enumerate mai jos prin alte forme. Astfel:

Practica studenților anului II, care pînă acum făceau un stagiu de 4 săptămîni, a fost înlocuită cu vizite de documentare timp de maximum 2 săp-

tămîni, la 2-3 întreprinderi, în scopul cunoașterii aspectelor principale ale unor procese tehnologice și ale organizării producției.

Pentru studenții anului III practica de 6 săptămîni se reduce la 4 săptămîni urmînd ca aceasta să aibă un caracter de inițiere în specialitate.

Studenții anului IV care făceau pînă acum o practică de 7 săptămîni vor face o practică efectivă de 4 săptămîni completată cu o excursie de documentare de 7 zile. În acest fel practica

lor se reduce cu 3 săptămîni.

Studenții anului V din specialitățile la care durata de studii este de 6 ani (arhitectură, nave și instalații de bord) vor face o practică de specialitate de 4 săptămîni.

Experiința a arătat, de asemenea, că practica de documentare pentru elaborarea proiectului de diplomă care se efectuează în ultimul an de studii poate fi scurtată astfel încît ea a fost redusă de la maximum 8 săptămîni la maximum 6 săptămîni.

SCRISOARE DESCHISĂ

Anonimele

Legile țării, reflectînd profundul democratism al orînduirii noastre, asigură fiecărui cetățean dreptul de a se adresa stărilor și organelor de stat, pînă la cele mai înalte foruri. Le revine acestora, marea responsabilitate de a vedea dincolo de hîrlă seriorii, OMUL, cu neacuzările și frîntă-riile lui, care și-a pus toată nădejdea în spiri-tul de dreptate și echitate ce trebuie să triumfe, pentru a curma abuzurile de orice fel.

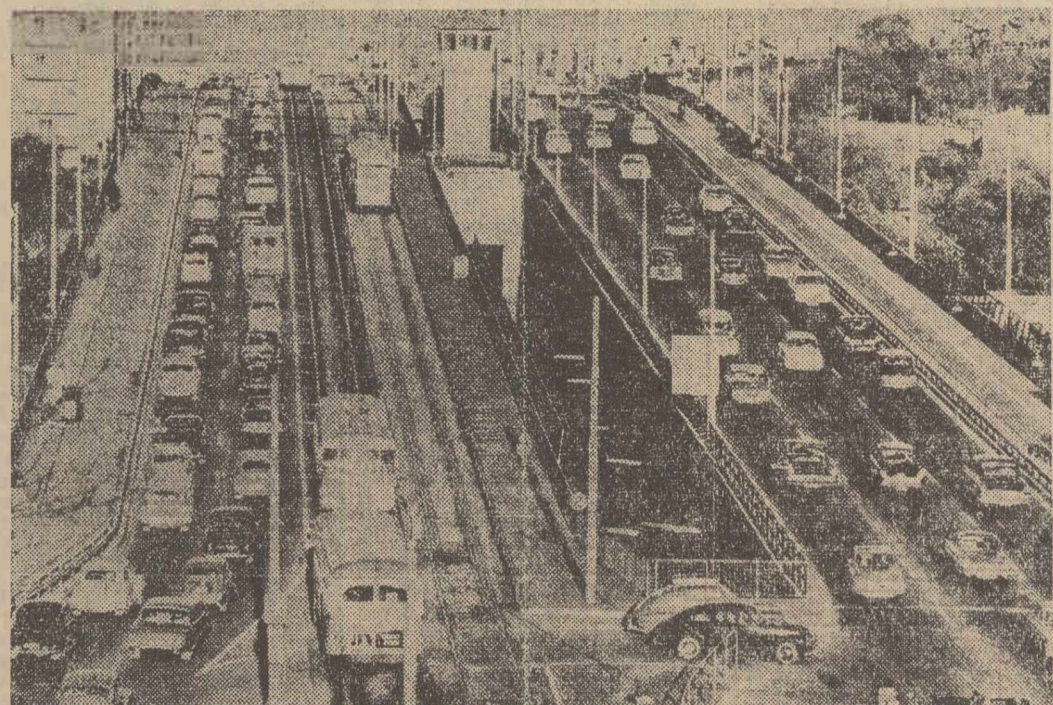
Uneori, petiționarilor, de teama unor represalii din partea gîtuitorilor critici, gîndindu-se poate că sesizările făcute se vor întoarce ca un bumerang împotriva lor (s-au văzut cîteodată și asemenea cazuri. Dar legile

statului sancționează astfel de manifestări), preferă să nu-și asigure semnătura, rămî-nînd în umbra anonimului.

Nu puține sînt însă cazurile cînd această „prudență” asunde de fapt spiritul negativ al colonnietii, oferind prilejul pescuitorilor în apă tulbură și elementelor înopinate, să-și dezvăluie pasiunile, pînă la oameni cînștiți. Umbra anonimului se transformă astfel în cea mai adîncă beznă, de care încearcă să profite ei, care semnează cu „un bine-voitor” ori cu enigmaticul „un grup de

I. M.

(Continuare în pag. 4-a)

Trei elemente

Însemnări din Suedia

Intr-un ghid editat recent de Svenska Institutet, am întîlnit cea mai comprimată sinteză a geografiei economice suedeze. Doar trei cuvinte o fixează în mintea călătorului străin: fierul, lemnul și apa.

Și într-adevăr, fiecare din aceste elemente și toate la un loc, îți oferă imaginea țării nordice cuprinsă între 55 și 69 grade latitudine.

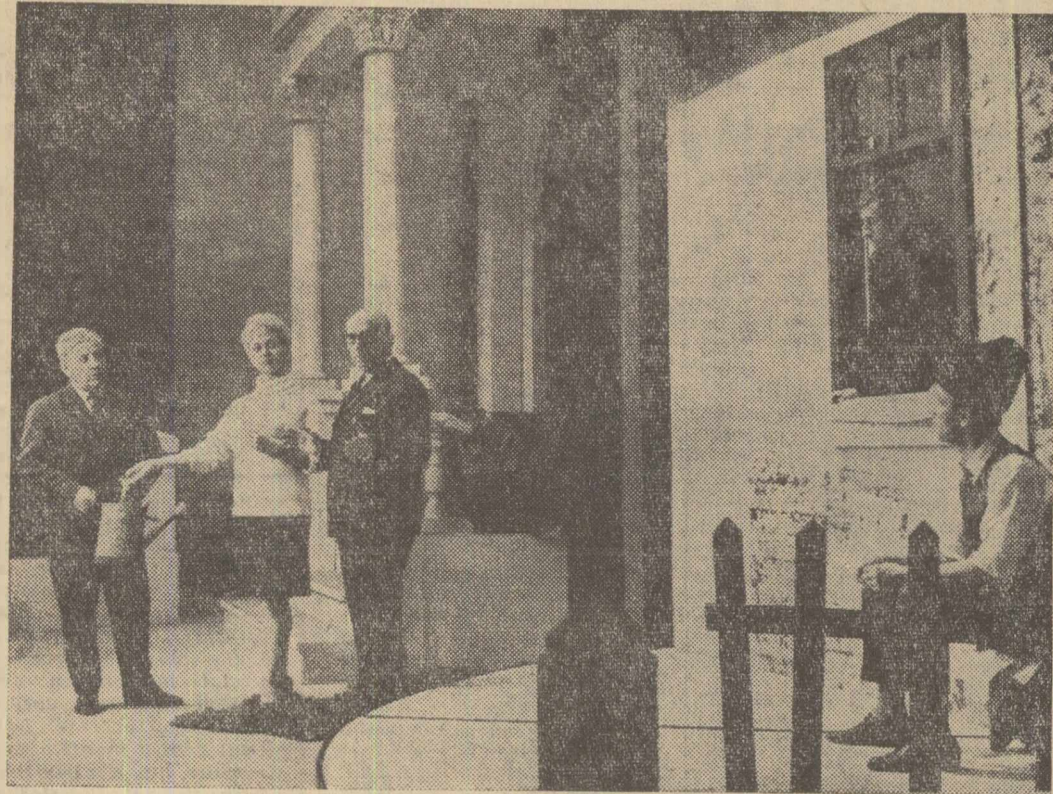
Pentru ca industria Suediei să atingă acei parametri înalți ai calității și calității la care a ajuns astăzi, baza de lansare se găsește, oricît de paradoxal ar părea în adîncul minelor de fier ale Laplandiei, situate în prajma Cercului Polar. Anual, pînă la 30 de milioane de tone de minereu, din care 20 de milioane se exportă. Restul, intră în fabrica de prelucrare, trans-formîndu-se îndocoșii în bine-cunoscutul oțel, cu care Suedia se mîndrește. Și pe drept te-mei. Mi se pare interesant de remarcă faptul că ea este singura țară din lume, cu o in-dustria metalurgică, atât de dezvoltată, în ciuda faptului că duce lipsă de resurse carboni-feroase. Explicația constă în faptul că oțelul se naște în cup-toarele electrice.

Îată de ce sînt puse cu atîta oțelării 30 de milioane de tone de minereu, din care 20 de milioane se exportă. Restul, intră în fabrica de prelucrare, trans-formîndu-se îndocoșii în bine-cunoscutul oțel, cu care Suedia se mîndrește. Și pe drept te-mei. Mi se pare interesant de remarcă faptul că ea este singura țară din lume, cu o in-dustria metalurgică, atât de dezvoltată, în ciuda faptului că duce lipsă de resurse carboni-feroase. Explicația constă în faptul că oțelul se naște în cup-toarele electrice.

Ion Mărgineanu

(Continuare în pag. 4-a)

(Continuare în pag. 4-a)

La Teatrul Dramatic din Brăso-
v se repetă piesa „Vis de
seacă” de Mircea Stănescu,
în regia lui Săcălașanu. Foto-
grafia reprezintă un mo-
ment dintr-o repetiție. De la
stînga, la dreapta: Marcel
Anghel, Virginia Marcu,
regizorul, Mircea Stănescu și
Mihail Brăsoveanu.

CRONICA TEATRALĂ

Turneul Teatrului Național sîrb din Novi-Sad

Să punem punct!

Ne scrie tovarășul Con-
stantin Drăgănescu, se-
ful unei brigăzi de zi-
dări: „În luna octombrie
1967, noi muncitorii construc-
tori am terminat construc-
ția unei noi hotelului „Union”.
Tot atunci, librăria „Mihail
Eminescu” de pe aceeași
stradă s-a închis pentru re-
novare. Noi am ajuns acum
la etajul al nouălea al con-
strucției iar gura-șii reno-
vării nu este gata.”

Observația cititorului no-
stru nu este numai foarte
adevărată, dar ea ridică și
alte aspecte, pe care îmi voi
permite să le consemnez în
aceste rânduri.

Oricine a vizitat librăria
„Mihail Eminescu” înainte
de a intra în renovare, se
poate întreba, și pe bună
dreptate, de ce a fost neces-
ară această operațiune. Poate
că, atunci cînd se va re-
deschide, vom omîna cine-
știe ce condiții deosebite, de
lucru, automatizarea ser-
viciilor, automatizarea modernă
care să ne lase cu gurile că-
șii. Poate. Dar, mai în-
tîrziu, această librărie era și în-
tîrziu de arătoasă, în or-
ice caz intrinsec acceptabilă
ca să nu mai facă necesară
cheltuirea unor sute de mii
sau chiar mii de lei, pe
pierdere, în renovarea
de peste jumătate de an (pînă
acum) de nefuncționare. În
a! doilea rînd, oare lucră-
rea cumpărătorilor de cărți în
librărie sau o bună apro-
viziionare cu tot ce e nou și
interesant în domeniul căr-
ții? Ca să nu mai vorbim că, în-
trînd într-o librărie, este mai
important ca omul din spe-
cie te ține de cărți să se
dovedească un bun sfătuit
și, nu mai puțin, un bun cu-
noaștor al literaturii, decât
să te uimească eleganța ar-
hitectonică a mediului în-
conjurător. Mă rog, totuși,
s-a hotărît că librăria tre-
buie să fie așa și pe dincolo.
De ce, de înăd, oare în-
cepută, lucrarea nu este dusă
la bun sfîrșit?

Lată o întrebare la scrierea
cărora penit stilului se po-
tionește, aducîndu-mi amî-
nînd, în domeniul construc-
țiilor culturale din Capitală,
nu ne aflăm la primul caz de
tergiversare a drumului în fo-
loșină. Bundează, s-au îm-
plinit, oare încă nu s-au îm-
plinit, se vor împlini cînd,
într-un din teatrul din
Ghiulești se tot renovează,
lipsind publicul Capitalei și
pe cel al unor foarte mare
cartier de una din institu-
țiile culturale de prestigiu. Nu
mai întreb dacă operația era
fapt necesară, ci, presupu-
nînd răspunsul afirmativ,
nu-mi pot ascunde nedume-
nirea în legătură cu prelun-
girea la nesfîrșit a acestei
„renovări”, în timp ce, vor-
ba cititorului nostru, pe alte
scenarii amenință înălță în-
tr-un ritm trepidant, con-
strucții mult mai mari și
mai dificile.

Exemplele ar mai putea
continua (nu de mult, pen-
tru motive asemănătoare
teatrul din Brăila, rămăsese fără
lașca) dar ne oprim aici,
considerînd că necesitatea
strictă a unor astfel de lu-
crări ar trebui gândită cu
mult mai mult seriozitate
înainte de a se începe ceva;
că tot înainte de a începe
trebuie gîndit și dacă există
toate condițiile pentru a ter-
mina lucrarea într-un timp
scurt; că, în fine, odată por-
nit, „o renovare”, ea n-are
voie să depășească timpul
normal unei astfel de în-
terprinderi, ajungînd să treacă
în domeniul amintirilor în-
departate o activitate ar-
tistică atît de valoroasă cum
a fost și poate fi cea a ten-
drilor din Ghiulești sau a al-
tor colective artistice și cul-
turale.

Aș adăuga rîndurile de mai
sus Comitetului de Stat pen-
tru Cultură și Artă, dar,
probabil, acesta mă va în-
treba spre Comitetul pen-
tru Cultură și Artă al muni-
cipiului București, care mă
va îndrepta spre constructor,
care-mi va arăta cauzele ob-
iective ale întârzierii etc. etc.,
așa că mai bine să pun
punct, cînd și celor în
drept să pună punct unor a-
semenea stări de lucruri.

AL. CORNESCU

Urmînd tradiția Naționale-
lor, teatrul din Novi-Sad,
așteptat al țării noastre în
această săptămînă într-un
schimb cultural cu colectivul
craiovean, este în primul rînd
un teatru de repertoriu. Tur-
neul — două lucrări din dra-
maturgia autohtonă și un
O'Neill — ne-a dovedit-o nu
mai ca altcîteori repertoriul
ci în special prin schimbul de
opinii susținut cu membrii a-
cestui colectiv, asupra orien-
tării și programului artistic al
teatrului. Repertoriul de tur-
neu ne prezintă doi autori au-
tohtoni: Bogdan Ciplici și
George Lebovici.

„Tratatul despre servitoare”
de Bogdan Ciplici ne transpu-
ne în atmosfera de început de
secol, ale cămîi lumini sînt dese
de amestecul de naționalități cu
dialecte și cu temperamente
diferite și umbre de fantomele
prevestitoare ale primului
război mondial, sesizabile chiar
la nivelul patriarhalilor tirgu-
șoare adormite sub uitare și
plătină.

Asfel, trama intructivă ba-
nală a celor 12 scene oare-
cum disparate, își propune sen-
surii mai profunde, nu întot-
deauna revelabile în adevărul
lui, înțeles în spectacol. Realiz-
atorul lui, Bora Harașcu este
diligent se pare, de pitorescul
epocii, reușind într-o oarecare
măsură un tablou de recom-
poziție. Actorii, cumulină de la
scenă la scenă, cite două-trei
roluri, dovedesc adaptabilitatea la

această metodă de lucru. O reală
distincție scenică ni s-a părut
surprindă la Jelka Bieli, în-
terpreta principală, și o acută tra-
gică de mare puritate la Mira-
na Banat, în rolul Zita.

Cea de-a doua seară a turne-
ului ne-a prilejuit înțelegerea
o lucrare din dramaturgia uni-
versală: „Luna deosebită” de
O'Neill. Decorul ne-a sugera-
t de la bun început intenția
de a face realism quassierist ale
regizorului Dimitrie Giurcovic.
Implicațiile freudiste existente
de altfel ca trăsătură subtilă și
impresia în dramaturgia lui
O'Neill au fost utilizate drept
cheie de boltă pentru descifra-
rea acestui text, suprasolicitat
ca atare, într-o vizuine intere-
santă și originală, de altfel, ca
ipoteză posibilă, dar nu se știe
dacă și absolut revelatoare pen-
tru dramaturgia marelui autor
din perspectivele deceniului
nostru. Incintarea serii a consti-
tuit-o însă evoluția acțiunii Mi-
lita Claiu-Radacovici, în rolul
Josie Hogan.

Ne-am reîntîlnit cu Milita
Claiu și cu regizorul Dimitrie
Giurcovic în spectacolul „Vic-
toria”, punctul de glorie al pre-
zenței teatrului din Novi-Sad
în România. Surpriza este în
primul rînd maturitatea acestui
text — parte a unei trilogii —
propus ca premieră absolută a
stagionului curente de cunoașterii
scriitorilor contemporani George
Lebovici. La o analogie cu „An-
cheta” lui Peter Weiss ne sim-
țim obligați să recurgem doar

Idila
Foto: NICU DAN — GELEP

TEATRE

Bărbierul din Sevilla, ora 11. Print
și cerșetor, ora 19.30. Opera Română
(16.48.20); Conștea Maritza, ora
19.30. Logodnă din țară, ora 19.30.
Teatrul de operă (14.40.11); Jucul
adevărului, ora 10. Regina de Na-
vara, ora 15. Haiducii din al-
tădată, ora 19.30. Teatrul Național
(14.47.11); Castiliana, ora 10. O le-
mele cu bani, ora 15. Părinți teribi-
li, ora 19.30. Teatrul Național (14.47.11);
„Caragiale”, sala Comediei
(14.47.11); Castiliana, ora 10. O le-
mele cu bani, ora 15. Părinți teribi-
li, ora 19.30. Teatrul Național (14.47.11);
„Caragiale”, sala Studio (15.15.53);
Capul de răzoi, ora 19.30. Niciu, ora
20. Teatrul de Comedie (16.44.00);
Iulius Caesar, ora 19.30. Teatrul
„Lucia Sturdza Bulandra” sala
din 60. Schitu Magureanu
(14.49.00); Comedie pe întinerie, ora
19.30. Kean, ora 20. Teatrul Lucia
Sturdza Bulandra”, sala Studio
(12.44.16); Henric al IV-lea, ora 10.
Acest anmîl citat, ora 15.30. Mira-
coul, ora 19.30. Teatrul C. I. No-
tara, sala Magheru (15.93.02); Cînd
luna e albăstră, ora 19.30. Jaguarul
roșu, ora 16. Femei singure, ora 20.
Teatrul C. I. Noțara, sala Studio
Amintirea a două dimineți de luni,
ora 19.30. Doi pe un balcon, ora
16. Baletul, ora 20. Teatrul Mi-
(15.55.88); Ivanov, ora 11. Manhe-

riada, ora 20. Teatrul evreiesc de
stat (21.36.71); Uclorul sfîrșit;
Cîntăreala cheală; Studiul Institu-
tului de artă teatrală și cinemato-
grafică (15.22.59); ora 20. Toate pla-
zele sau, ora 9.30. Nota zero la pu-
rta, ora 15. Naughtiații, ora 19.30.
Teatrul „Ion Creangă” (12.85.58);
Ileana Stăziana; Teatrul „Tănădăric”
(15.23.77); ora 11; Văzătorul din Oz;
Teatrul „Tănădăric”, sala din str.
Academiei, ora 11; Varietăți ’68;
Teatrul „C. Tănase”, sala din Calea
Victoriei 174 (15.04.18); ora 19.30;
Adam și Eva la revistă; Teatrul de
estradă „Ion Vesilescu” (12.94.23) ora
19.30; Cu pleoacă pe pămînt; An-
sambul artistic al Uniunii Generale a
Sindicatelor (13.13.00); ora 20; An-
sambul Circului Mare din Moscova;
Circul de stat (11.01.20); ora 16 și 20;
Concertul orchestrei „Barbu Lău-
țaru”; Ateneul Român, ora 20.

CINEMATOGRAFE

SELECȚIA NOASTRĂ
● — filme foarte bune
● — filme bune
● — filme mediocre
Părî ni o noștie — film slab
● Eddie Chapman, agent so-

12.30; Flamura (23.07.40), orele 9 —
11.15 — 13.30 — 16.15 — 20.30;
● Doctorul Amădore; Central
(14.12.24), orele 9 — 11.15 —
13.30 — 15.45 — 18 — 20.30;
● Am întâlnit tîgani; Fericiți;
Unită (14.48.00), orele 15.30 — 18 —
20.30; Primul Sărb (31.28.13), ore-
le 15 — 17.30 — 20; Crișagii
(17.38.81), orele 15.30 — 18 — 20.30;
● Cu toată vîntura înaltă;
Cîntăreala cheală; Teatrul de
(13.30.16), orele 9 — 10.30 — 12 —
13.30 — 16 — 18.15 — 20.30;
● Leul african; Aurora
(15.04.08), orele 9.30 — 11.30 —
13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Dacia
(16.26.10), orele 9 — 17 în continuare;
19 — 21; Infirmitate (17.31.64) orele
10 — 16 — 18.15 — 20.30;
● Cîntăreala cheală; B u z e s t i
(15.27.99), orele 15.30 — 18 — 20.30;
Vîltoiră (14.48.03), orele 15.30 — 18 —
20.30;
● Erol de la Telemark; Bu-
cogi (17.05.47), orele 9.15 — 12 — 15 —
17.45 — 20.30; P l o r e s c a
(32.27.71), orele 10 — 12.30 — 15 —
18 — 20.30;
● Post sezon; U n i r e a

17.10.21), orele 15.15 — 17.45 —
20.15;
● O lume nebună, nebună, ne-
bună; Liza (31.71.71), orele 16 —
19.30; Miorita (14.71.14), orele 9.30 —
13 — 15.30 — 19.45;
● O aută unu dalmatien; Co-
trocen (13.62.56), orele 15.30 — 18 —
20.30;
● Bolestul rubinului negru;
Volga (11.91.26), orele 9.30 — 14 în
continuare 16.15 — 18.30 — 20.45;
● Un idiot la Paris; Moștor
(12.52.83), orele 15.30 — 18 — 20.30;
● Muzicantul; P o p u l a
(35.15.17), orele 15.30 — 18 — 20.30;
● Impusături pe portativ;
Munca (21.94.01), orele 16 — 18 —
20; Rahova (23.91.00), orele 15.30 —
18 — 20.30;
● Două bătălii la matneu; To-
mis (21.49.46), orele 9 — 11.15 —
13.30 — 16 — 18.15 — 20.30;
● Cel apale samurai; Flacăra
(21.35.40), orele 14.30 — 17.30 —
20.45;
● Incercurile; V i l a n
(21.39.82), orele 15.30 — 18 — 20.30;
● Un bărbat și o femeie;
Progresul (23.94.10), orele 15.30 —
18 — 20.30; Ferarcul (23.17.50), orele
15.30 — 18 — 20.30;
● Refoarcerul lui Sarcou;
Pacea (31.62.52), orele 10 — 15.30 —
18 — 20.30;
● Martin soldat; Cosmos

(35.19.15), orele 14.30 — 16.30 — 20.30;
● Filme documentare; Tim-
puți Noi (15.61.10), orele 9 — 21 în
continuare;
● Cinemala Farmecul satu-
lui; orele 10 — 12.30 — 16.30.

TELEVIZIUNE

9. Ora exactă; Cum va fi vremea,
astăzi; 9.02; Gimnastica de inva-
rarea; 9.10; Pentru copii și tineretul
scolar; Biblioteca lui Ascholi; Film
seriale; „Meteor X-5”; Acasă la
pictorul Al. Ciucureanu; 10.30; Emi-
nescu pentru sat; 12.30; Concert
simfonic; 16.45; Fotbal; Rapid —
Universitatea Cluj; 19.30; „Ca-
reul magic”; Mecul de box Hor-
ace Moore-Harold Johnson; 18.30; Mu-
zi-
că populară românească; Claiu Au-
sambul „Doina Banatului” din Cara-
sebes; 18.45; Magazin 111; 19.30;
Televiziune; 19.50; Inter-
preț de operă; Soprana Lucia Stă-
nescu; 20.10; Anul revoluționar 1848
în Moldova — reportaj filmat la
Iasi; 20.25; Teatrul în studio;
21.10; În compania orchestrei; casei
de discurs „Electrocolor”; 21.30;
film artistic; „Babetta pleacă la
război”; 22.05; Teatrul de noap-
te; 23.15; Telepost.

Text despre texte

L. Sărățeanu

anșe nu cunosc, sau mai exact
nu pot spune expresiv „muzică
usoră”. Ei au „muzică de
promenadă”, „muzică de cafetă
concert”, „muzică de dans”,
dar au și acea ceva care, după
Jean Cocteau reprezintă „u-
nui din cei mai străluciți am-
basadori ai spiritului francez”
și care se numește „chanson”
— cîntecul. Adică ceva
care înseamnă în același timp
text și melodie.

Și la italieni — fâuritorii și
trezorii „canzonettei” —
expresia „muzică ușoară” se
întîlnește rar.
Tradiția a fâurit acei tip de
artist mult-înțezat care își
concep „cîntecul”, scriind și
versurile, compunîndu-și me-
lodia, interpretîndu-l vocal și
acompanîndu-se la un anumit
instrument. Asemenea artiști
există și azi în Franța lui
Charles Trenet — fâuritorul
cîntecului francez modern —
lui Georges Brassens, Jacques
Brel, Leo Ferré și alții alții;
în Italia lui Domenico Modu-
gno ca și în alte țări.

Neîndoios, în cazul unui a-
semenea tip de artist, proble-
ma locului și a ponderii tex-
tului nu se pune. Cuvintele și
melodia se află într-o fuziune
originală, ele se nasc dintr-u-
n și același gest creator, din
această sinceritate artistică,
dintr-o unitară intenție de co-
municare a unor idei și sim-
tîminte personale.

Convingerea că un cîntec
înseamnă mai mult poezie și
după aceea melodie, datează
de foarte multă vreme la fran-
cezi. Am recitit cu interes de-
finiția pe care, în cel de-al
18-lea veac o dădea „cîntecul”
— un tînar solicitat să contribuie
cu articole despre muzi-
că la vîrsta lor literară.
As dori să o reproduc:
„Cîntec — mie poem liric,
foarte scurt, țesut de obicei
pe subiecte plăcute și la care

se adaugă cîte o melodie pen-
tru a fi cîntat în ocazii fami-
liare, ca atunci cînd te așii
la masă, într-un cerc de pri-
eteni, împreună cu iubita sau
chiar singur, cînd simți nevoia
să îndepărtezi pentru cîteva
minute plictisul dinădăstă
bogat, sau să suporti mai ușor
mizeria și căzma muncii dacă
ești sărac”. Numele autorului
acestei definiții este Jean-
Jacques Rousseau. Secolul al
XX-lea, creînd condițiile unei
vaste industrii a cîntecului, a
făcut să apară și lucrarea co-
mercială bazată pe elemente
factice și în care textul abundă
de obicei în platitudin.

Într-o discuție pe care am
avut-o mai de mult la Roma
cu citiva artiști, aceștia se
plîngeau de ceea ce numeau
el „decadența cîntecului”, re-
lucînd mai ales banalitatea
cuvintelor.
— „S-ar părea că autorii de
texte italienești trăiesc din
convingerea că limba noastră
se pretează doar la două ri-
me: în-lăgus și amă-
cuore” spunea cu multă amă-
rădime unul dintre interlo-
cutori.

S-a împlinit, însă, în lu-
mea occidentală un fenomen
pe care, în momentul cînd a-
vea loc discuția, interlocu-
torii mei nu-l bănuiau. Războiul
din Vietnam, asigurarea u-
nui contradicții, au făcut să
se nască la unii tineri grave
probleme de conștiință. În
S.U.A. — țara vechii tradiții
„Blues”-ului cu conținut pro-
testatar — a apărut un nou
cîntec de luptă. Tînașii cîntă-
rești Juan Baez — care de
altfel a cunoscut bastoanele
poliștilor și rigoriile puse-
ră — este una dintre stră-
lucite exponențe ale acestui

gen. El e bazat în primul rînd
pe un text emoționant, melo-
dizant. În Italia tineretul și-a
amintit și el de existența „cîntecului
cîntecului” de protest. Așa s-au născut — prin
îngrijirea a doi harnici cuie-
gători, Emilio Jona și Sergio
Liberovali — culeșorii de
cîntecuri vechi, multe dintre ele
de autori neocunoscuți dar ca-
re, toate, ilustrează aspirația
de pace, voința de libertate și
dreptate a oamenilor simpli ai
Italiai. Două discursuri antolo-
gice ne oferă exemple. Des-
prind de acolo cîntecul închi-
tărilor memoriei vestitului lu-
pător socialist Matteotti — ră-
pit și asasinat din ordinul lui
Mussolini — cîntecul intitulat
„Nani-nani războiului” și al-
tele. Pe temă similare au în-
leptat scrierile cîntec și la
interpretarea cu acompania-
ment modern de gitară, o se-
rie de valoroși tineri a căror
creație s-a bucurat din primul
moment de un succes extra-
ordinar. Gianni Morandi —
circa 22 de ani azi — a scris
și interpretat între altele cîn-
tecul „Era un flăcău ca mine”
— impresionantă evocare a
unui tînar trimis să moară în
Vietnam de către administra-
ția nord americană. Fa-
brizio de André, poet și com-
pozitor la fel de tînar și im-
pus și el cu cîntecul anti-vi-
etnic „Balada eronin”,
„Testamentul” etc. La rîndul
său, Umberto (19 ani în mo-
mentul afirmării) e celebru
cu lucrări ca „Viața de bar”
— chemare adresată tineretului
să nu uite că pe lume
există probleme grave — „A-
măi lăsa” — contra pericu-
lului unei catastrofe nucleare
— sau „Ghiare contra război-
ului” — cîntecul solidarității
cu tineretul de peste ocean
care luptă contra războiului
din Vietnam.

În Marea Britanie, s-au în-
registrat fenomene similare
adăugînd noi exemple la ta-
bloul unui reviriment al cin-
tecului cu conținut serios și
bazat pe o problematică ac-
tuală. Paralel, au continuat
să apară cîntecurile pe teme
efortu ale dragostei, prieten-
iei, bazate pe texte de al-
cei inspirăre și care s-au opus
cîntecului „comercial”, de ca-
re nu e lipsită nici una dintre
țările occidentale.
Toate acestea conduc și la
unele concluzii în legătură cu
starea de la noi. Cîntecul
românesc are tradiții din-
tre

cele mai valoroase. Ceea ce
am numit „România” (și ceea
ce unii — cu prea multă ușu-
rință — au subprecizat) s-a
bizuit pe texte alese adeseori
din opera lui Eminescu, Cos-
buc, Goga. Mai tîrziu — și
din fîrte, din noi, în pre-
zent — Minulescu a oferit
texte pentru melodii de gene-
rală inspiratie. Aproape ul-
timele cîntecuri ale lui Vasilescu, a-
utor de poeme care și-au gă-
sit fîrte expresii muzicale
Desigur, compozitorii noștri
n-au explorat suficient bogă-
tia teaur al diricii mai vechi
sau mai noi pentru a alege
ceea ce ar conveni mai bine
personalității lor creatoare.
Rămîne firește și celălalt
tărîm: al texturilor. În ul-
timele ani, compozitorii Alexan-
dru Mandy ne-a obîsnuit cu
lucrări care îmbină o muzică
interesantă cu texte de alea-
să sensibilitate. Desigur nu se
poate cere tuturor să compună
versurile. Se poate cere
însă compozitorilor să fie
mult mai exigenți cu texturile
lor. Să pornească de la o idee
pe care apoi să o fructifice îm-
preună cu autorul textului.
Căci, dacă textul nu a fost pe
bună dreptate criticat, nu e
mai puțin adevărat că printre
cei ce și-au ales această delo-
ușoară profesie se afla oameni
care dispun de talent. Proble-
ma e ca texturile să cultive
însuși „orgoliul meseriei”, să
nu „desăvîrșim” cîntecul, text
care i se pare că i-a fost mai
sărac. Esențial este ca textu-
rile să dînească în textele
tineretului din țările noastre
popoare, să nu se lase „inspi-
rat” de ele, ci să selecționeze
teme din bogata realitate a țării,
dîndu-le o formă artistică
corespunzătoare. Exigența
sporită în autor însuși a
poli la compozitorul cu care
e co-autor, și, în sfîrșit la pu-
blic — cîed a fi sursă unor vi-
toare succese ale cîntecului
românesc, cheia ridicării ni-
voului său.

Formele stimulatoare n-ar
fi nici ele de neglijat. De la
introducerea obligativității de
a se anunța în programele
spectacolelor sau în emisiile
de radio și televiziune întot-
deauna și numele autorului
textului, pînă la stabilirea u-
nui distincții în special pen-
tru textele valoroase, există o
gamă de măsuri care i-ar
scotea pe texturile din anon-
imat, le-ar spori grija pentru
originalitate, pentru finisarea
artistică a textului.
În orice caz, actuala dezba-
tare pe marginea creației în
domeniul cîntecului românesc
e ea însăși un element stimu-
lator, pîndînd în atenție o pro-
blemă față de care opinia
noastră publică manifestă
mult interes și sensibilitate.

O vie manifestare a democratismului

(Urmare din pag. 1)

nril oricăror abuzuri, ilegali-
tăți.

Expresie a realităților sociale
și a dezvoltării democrației so-
cialiste, proiectul Codului penal
apără ordinea socială și de
stat, suveranitatea și independen-
tența țării, avutul național,
demnitatea și libertatea cetățen-
ilor. Pedepse aspre sînt stabi-
lite împotriva celor ce săvîr-
șesc acțiuni contra securității
statului, a capacității sale de a-
părare. Spre a preveni comi-
tarea unor infracțiuni deosebit
grave, ca de pildă, crimele im-
potriva păcii și profesorilor, în-
darea de patrie, omorul săvîrșit
prin cruzimi sau asupra mai-
multor persoane, jefuirea cu
conștință deosebit de grave a
bunului obștesc, proiectul co-

dului penal menține, în mod
excepțional, pedeapsa cu moar-
tea.

Apărarea proprietății socialis-
te de stat sau cooperative, de a
cîrei creștere și consolidare de-
pinde progresul economic al țării,
își găsește expresia în pro-
iectul Codului penal, în mă-
surile corespunzătoare stabilite
împotriva hoșilor și delapidator-
ilor, precum și împotriva tînu-
rilor a căror care irosească sau
au grija de avutul obștesc.

Fiecărui cetățean al patriei l
se garantează, prin norme co-
puse în acest proiect, munca,
liniștea, avutul său. Orice în-
călcare a drepturilor și libertă-
ților cetățenilor este pedepsită,
urmărindu-se prin aceasta o în-
tărire a sentimentului de suve-
ranță pentru fiecare cetățean,
crearea unui regim de ordine în
viața socială. Cei de bază a
societății noastre — familia —
este ocrotită, interesele mamei
și ale copilului sînt apărate. O
dovedește ală largirea sferei pen-
tărilor ce pot fi pedepsite ca fiind
infracțiuni împotriva familiei.
Precum și pedepsele mai aspre
care se dau. Fapta antisocială a
abandonului familial — de
exemplu — se pedepsește în im-
potrivă cu alungarea familiei
sau lășarea ei fără ajutor.

Instituind o singură pedeapsă
privativă de libertate — închi-
soarea — cu termen maxim pînă
la 20 de ani, și în mod excep-
țional, pînă la 25 de ani pentru
recedivități, proiectul Codului
penal vîdește grija pentru om și
pentru apărarea legalității, pre-
cum și atenția pentru reducere
a celor care au săvîrșit in-
fracțiuni, în scopul transformă-
rii lor în membri utili societății
și pentru prevenirea încălcării
legilor, a normelor de conviețuie-
re socială.

Transformările survenite în
societatea noastră au determinat
și apariția, în proiectul Codului
penal, a unor noi caracterizări
a faptelor considerate ca infrac-
țiuni, precizări ale acestor no-
țiuni prin eliminarea unor din-
tre ele, printre care: bună sau
temerară, prin înălturarea
unor paralelisme și suprapunerii,
precum și prin declararea unor
dintre infracțiuni drept contra-
venții. Totodată, creșterea rolul
opinii publice ca o conclu-
dientă manifestare a democrației
socialiste a determinat găsirea
unor noi forme de exprimare a
influențelor obștesc. Un număr
important de cauze ce sînt rezol-
vate acum în cadrul instanțelor
judecătorești vor trece asupra
organelor de procuratură
simfonice; 16.45; Fotbal; Rapid —
Universitatea Cluj; 19.30; „Ca-
reul magic”; Mecul de box Hor-
ace Moore-Harold Johnson; 18.30; Mu-
zi-
că populară românească; Claiu Au-
sambul „Doina Banatului” din Cara-
sebes; 18.45; Magazin 111; 19.30;
Televiziune; 19.50; Inter-
preț de operă; Soprana Lucia Stă-
nescu; 20.10; Anul revoluționar 1848
în Moldova — reportaj filmat la
Iasi; 20.25; Teatrul în studio;
21.10; În compania orchestrei; casei
de discurs „Electrocolor”; 21.30;
film artistic; „Babetta pleacă la
război”; 22.05; Teatrul de noap-
te; 23.15; Telepost.

